

Kasteelspel van „de Realiteit” tijdens open monumentendag

Schrijver laat Floris V vanuit het hiernamaals op leven terugblikken

WOERDEN — Na Jan de Bakker, de Franse Moord van 1813 is nu Floris V het onderwerp van het kasteelspel van toneelgroep „de Realiteit”. Zaterdag 12 september wordt het stuk van Peter Schrijver en Marc Roos vier keer voor het publiek op de binnenplaats van het kasteel opgevoerd. Opnieuw is er een band met Woerden, want een van de moordenaars van de Hollandse graaf was Herman van Woerden.

Die moord is vrijwel het enige dat de meeste Nederlanders nog van de graaf weten. In 1296 werd hij, even buiten Utrecht gevangen genomen door muitende edelen, onder wie Gijbrecht van Aemstel, Geraerd van Velzen, Arend van Benschop en Herman van Woerden. Zij brachten hem naar het Muiderslot, vanwaar zij Floris naar Engeland wilden verschepen. Omdat de edelen enkele dagen wachtten kon het volk in beroering komen en het slot belegeren. De muiters konden geen kant meer op en tijdens een poging tot het doorbreken van de belegering leek Floris te kunnen ontsnappen. Hij gaf zijn paard de sporen om over een sloot te springen, het dier miste en de graaf werd door de delen gedood.

In de Algemene Geschiedenis der Nederlanden gaat professor H.P.H. Jansen zelfs zover, dat hij het verhaal van de moord „bij elke Nederlander” bekend acht en het dus niet meer vertelt. Eerdere geschiedschrijvers besteedden er meer aandacht aan, te beginnen met Melis Stoke, de laat dertiende-eeuwse kroniekschrijver, die het verhaal als enige uit de eerste hand had. Latere auteurs maakten het steeds fraaier, alsof ze zelf achter een boom de hele aanslag hebben kunnen bekijken.

Volgens Jacob van Lennep (1856) was het Herman van Woerden die de graaf aanhiel en zei: „Uw hoogte

sprongen zijn gedaan, heer meester! Gij zult niet langer den baas spelen. Gij zijt gevangen.” W.A. Elberts stond in de buurt en noteerde in 1905 dat Woerden „Uit, hebben, Meester uw hoogte sprongen. Gij zult ons niet langer ringeloozen. Of t u lief zij of leed, gij zijt onze gevangene.” En Arend van Benschop voegde daar nog aan toe: „Gij zult Holland nimmer weder zien.” Diezelfde schrijver zag ook de edelen in het nauw komen toen zij Floris V uit het Muiderslot wilden wegvaren:

Van Velzen trekt zijn zwaard en heft het op om zijn slachtoffer het hoofd te klooven, doch Floris' paard, hierdoor verschrikt, springt ter zijde in een sloot en de houw, op het hoofd gemunt, slaat de beide handen af. Nu schieten ook de anderen toe en Floris wordt met meer dan twintig steken doorboord.

Vanuit het Hiernamaals

Het Woerdense publiek hoeft op 12 september niet lang in onzekerheid te blijven, want al in het eerste tafereel wordt de graaf vermoord. Vanuit het Hiernamaals, in de vorm van een doorzichtige en deels met rook gevulde piramide naast het hoofdpodium, slaat Floris dan de rest van het stuk gade. Hij is daar intussen zijn vader, graaf-koning Willem II tegengekomen, die ook al door wapengeweld het leven had gelaten.

„De moord zelf wordt niet heel bloederig neergezet hoor,” zegt regisseur en medesamensteller van het stuk, Marc Roos. „We doen dat heel gestileerd.”

Aanleiding voor deze opzet was de onbekendheid van de gemiddelde Nederlander met de voorgeschiedenis van Floris V.

Roos: „In november ben ik boeken gaan lezen, als het zo tegen het einde van de voorbereidingen van het stuk loopt gaan Peter Schrijver en ik al-

weer nadenken over het volgende. Meestal denk ik de scènes en dan gaat hij een tekst maken. Dat is nog een vak apart, want het moet oud klinken, toch verstaanbaar zijn en niet oubollig. Bovendien komen er altijd buitenlanders in voor, in dit geval een Engelsman, en die praten toch vloeiend Nederlands.

Op zeker moment hebben we alles dat we van Floris wisten opgeschreven en daaruit gepakt wat we leuk voor het stuk dachten.” Die voorgeschiedenis dus. Roos: „Je ziet natuurlijk feiten in de geschiedenisboeken, veel oorlogen, maar je leest natuurlijk nooit wat over zijn vrouw, Beatrijs van Dampierre. Het is wel bekend dat zij maar twee kinderen, een jongen en een meisje, levend ter wereld heeft gebracht en verder een hele serie miskramen had. Zij heeft in het stuk ook een heel mooie monoloog.”

Marc Roos heeft intussen wel een beeld van de graaf gekregen: „Hij heeft de macht van de edelen beknoet en dat is meteen zijn eigen doodvonnis geweest, hij heeft de boeren meer rechten gegeven. Wij laten hem, al terugkijkend ook tegen zijn vader zeggen: „Ik heb het toch zo goed bedoeld.” Als-ie terugkijkt heeft hij ook wel spijt.

Nee,” vindt Roos, „een naïeveling was het niet. Hij wilde net als alle andere edelen in zijn tijd meer macht, hij moest zo nodig Vlaanderen veroveren, hij voerde er zelfs oorlog over met zijn eigen schoonvader, hij moest zo nodig aanspraken maken op de Schotse troon.

Macht, daar gaat het steeds om en dat is ook het leuke. Dat komt elke keer weer in het kasteelspel terug. „Hijstorie se repète, want het is toch nog steeds zo!”

HELP

Schrijven is één, de uitvoering blijkt een minstens zo belangrijk onderdeel en voordat het zover is moeten kos-

Regisseur Marc Roos bij een van de grote decorstukken voor het kasteelspel over Floris V

Foto Wesselsink - Woerdense Courant

tuums en requisieten geregeld worden, moet er een decor zijn en moet muziek worden uitgezocht. Marc Roos ontwerpt de decors: „Dat

maakt drie maanden door mijn kop, dan zit ik te schetsen en te prutsen en ineens weet ik het en staat het in tien minuten op papier. Het is altijd heel

griezellig,” zegt hij, wijzend op een groot „gobelin” dat net geschilderd is. „Je bedenkt wel dingen, maar je kunt niet alles uitleggen. Een deel doe je omdat het in die tijd zo hoorde, maar andere dingen omdat je ze mooi vindt. Dat verdedig je in de groep en dat is soms heel spannend. Ik maak het dan weer niet zelf, dan doen anderen. Dan zie ik de eerste tekening en denk: god, wat moet dat worden.

Het is natuurlijk ook allemaal niet zo makkelijk wat ik bedenkt. Ik krijg soms wel eens te horen: ja, maar dat kan niet. Dan zeg ik: wat dan wel. Soms is het heel knap wat mensen kunnen, vooral Peter Schrijver is daar heen goed in, als je ziet wat die maakt.” Kostuums worden trouwens niet zelf gemaakt. „Dat was eerst wel de bedoeling,” zegt Realiteit-lid Mijs van Mourik, „maar omdat we elk jaar wat anders doen is dat veel te veel werk. Je zou een heel jaar bezig zijn.”

En die tijd heeft de toneelgroep niet. Voor de vakantie wordt alles bedacht en geschreven, maar medio augustus beginnen de repetities. „Binnen drie weken moet het stuk er zijn. Dan denk je wel eens HELP, maar ineens zie je vorderingen, kennen de acteurs hun tekst. We hebben het ons nu ook makkelijker gemaakt: we spelen losse scènes. Niemand heeft nu bij voorbeeld al het hele stuk gezien.”

Dat komt in de laatste week voor de uitvoering. Dan komt ook de muziek (Purcell en Wagner) erbij en dan kan Roos alvast aan het volgende kasteelspel gaan denken. „Nee, ik zit hier nu nog zo middenin, ik ben daar nog niet aan toe, dat komt nog!”

JAN VAN ES

Het kasteelspel over Floris V wordt zaterdag 12 september vier keer uitgevoerd op de binnenplaats van het Woerdense kasteel: 11.00, 13.00, 14.30 en 16.00 uur.

„Betje Big” slaat al voor opening aan

Nu al wachtlijst bij speel-o-theek

WOERDEN — Ouders en kinderen die lid zijn van de speel-o-theek „Betje Big” hebben deze week voor het eerst speelgoed kunnen uitlenen om mee te nemen naar huis. Zaterdag werd „Betje Big” feestelijk geopend en maandag is de uitlenen van start gegaan.

Het idee om een speel-o-theek op te zetten kwam van een groep ouders. Twee jaar geleden begonnen zij met de voorbereidingen. Volgens Anja Smeets, een van de initiatiefnemers, bestonden die voorbereidingen vooral uit „denken, denken, informeren, uitzoeken en speel-o-theek bezoeken. Het was een gigantische klus, maar het is het waard geweest.”

„Betje Big” is bestemd voor kinderen van nul tot acht jaar. Voor hen zijn zo'n driehonderd stuks speelgoed beschikbaar. Om de spullen mee naar huis te mogen nemen is een lidmaatschap van de speel-o-theek nodig. Dat lidmaatschap telt voor het hele gezin. In totaal is er plaats voor vijftien-veertig leden en dat aantal is inmiddels bereikt. Anja Smeets: „We hebben een inschrijffochtend gehouden, en eigenlijk liep het in één keer vol. Maar we maken een wachtlijst voor degenen die te laat waren en bovendien hopen we binnenkort al uit te breiden.”

De uitlenen, drie keer per week, wordt verzorgd door vrijwilligers. De organisatoren hadden trouwens geen enkele moeite om enthousiaste mensen te vinden die deze taak op zich wilden nemen.

Biljarttafel

„Betje Big” werd officieel geopend door de wethouders J. Janssen en T. Lander. Hierin werden zij bijgestaan door de koning van de afgelopen Woerdense Vakantieweek en haar twee hofdames. Daarna kon alvast gespeeld worden en de aanwezige kinderen lieten zich dat geen twee keer zeggen. En ook al mocht het speelgoed nog niet mee naar huis, Niels Klinkhamer wist al precies wat

Direct al drukte bij Betje Big, afgelopen zaterdag, tijdens het open huis

Foto Gebuis

hij wilde: „Ik kom maandag terug en dan neem ik de biljarttafel mee. Dat vind ik leuk!” Zijn vriendje aanzelde nog: „Ik wou eigenlijk ook de biljarttafel, maar nu moet ik iets anders uitzoeken.”

Officiële opening komende zaterdag

Scouts naar vijfde behuizing in 25 jaar

WOERDEN — Met de officiële opening, komende zaterdag, van de Anthonia Hoeve aan de Kromwijkerdijk krijgt de scoutinggroep Albert Schweitzer haar vijfde onderkomen in 25 jaar. Om 14.00 uur is het burgemeester Van Zwieten ^{CD} de nieuwe behuizing opent.

De Albert Schweitzergroep behoort tot de verenigingen die moesten verhuizen bij de realisatie van de bouwplannen voor Snel en Polanen. Al in 1986, toen de padvinders hun vorige onderkomen aan de Minkmalaan betrokken, was duidelijk dat zij hier op termijn weg zouden moeten. Vanaf het moment dat, eind 1989, duidelijk werd wanneer de nieuwbouw in Snel en Polanen zou beginnen, is ze-

zoekt naar een locatie waar de groep langer dan enkele jaren kon blijven zitten. Uiteindelijk werd die gevonden in de Anthonia-Hoeve, een boerderij die aan haar agrarische bestemming onttrokken was na de realisatie van het bedrijventerrein Middelland-Zuid.

De aankoop van het gebouw met de omliggende gronden kwam voor rekening van de gemeente Woerden. De inrichting van de vroegere boerderij en de verbouwing werden voor de scoutinggroep zelf betaald, vooral in zelfwerkzaamheid.

In het midden van de jaren zestig kreeg de scoutinggroep haar eerste onderkomen: een voormalige kantine van VEP aan de Van Hogendorplaan. De verkennersgroep gebruikte toen een oud pakhuis aan de Prins Hendrikkade.

In 1967 kwam een aanzienlijke verbetering in de accommodatie doordat het in gebruik namen van de boerderij Houttuin-Sluiswijk. De scouts kregen aanvankelijk alleen de zolder-verdieping, terwijl beneden een jongerencentrum gevestigd was. Later werd het hele gebouw gebruikt, maar ook dat was tijdelijk omdat in 1976 een bowlingcentrum op de plaats van de oude boerderij verrees. De Albert Schweitzergroep verhuisde naar de overkant: de Middellandhoeve aan de toen nog verder onbebouwde Houttuinlaan. In 1986 was ook dat verleden tijd: het kantoor van Pharmacia werd op de plaats van het scoutinggebouw neergezet. Na een intermezzo van ruim vijf jaar aan de Minkmalaan is scouting Woerden nu waarschijnlijk voor langere tijd onder dak.

Situatie kan obstakel zijn voor Snel en Polanen

Rest-risico bodemvervuiling blijkt probleem bij bouwplan in Kamerik

KAMERIK/WOERDEN — De verkoop van acht kavels grond aan het Verlaet in het bouwplan Mijzide heeft onverwacht problemen met zich meegebracht. Het zogenaamde „rest-risico” op bodemverontreiniging moet door de toekomstige eigenaars worden gedragen. Het betreft hier vrije sector-woningen, zodat het probleem relatief klein is. Bij sociale woningbouw wordt het echter moeilijker.

Dat laatste zou bij voorbeeld kunnen gaan spelen bij de bouw in de geplande Woerdense wijk Snel en Polanen. Dan worden grote aantallen sociale huur- en koopwoningen gebouwd, waarvoor het risico niet gedekt kan worden.

De problemen zijn een gevolg van een verandering in voorwaarden bij het Garantie Instituut Woningbouw (GIW). De gemeente Woerden heeft tot nu toe steeds verplicht dat nieu-

we bouwprojecten worden ondergebracht bij het GIW. Voor de kopers heeft dat als voordeel dat de bouw toch voltooid wordt, ook als de aannemer tijdens de werkzaamheden failliet gaat of op andere wijze zijn verplichtingen niet kan nakomen. Door bijdragen aan het garantiefonds kan het GIW de voltooiing bekostigen.

Tot dusverre was voor het instituut voorwaarde, dat het gemeentebestuur een verklaring tekende, waarin stond dat de betreffende grond schoon was. Addertje onder het gras was echter altijd, dat gemeenten geen vrijwaring gaven voor „niet-gebleken” verontreiniging. Een juridische omschrijving die is ingegeven door de mogelijkheid dat tijdens de bouw zaken aan de orde komen die gedurende het onderzoek nog niet aangetoond konden worden.

Het GIW was in dat geval verantwoordelijk voor sanering tijdens de bouwperiode. Die verantwoordelijkheid wil het instituut nu kwijt. Het

verlangt van de gemeenten nu een vrijwaring ook voor die niet-gebleken vervuiling.

De gemeente Woerden wil die, net als de andere in Nederland, niet afgeven, omdat dit „rest-risico” nergens verzekeraar is.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten buigt zich nu met het GIW over de gerezen problemen. Een oplossing zal wel enige tijd op zich laten wachten, maar de verwachting is dat die er is op het moment dat de eerste paal voor Snel en Polanen de grond in gaat.

Voor de grondverkoop in Kamerik heeft een en ander tot gevolg, dat de acht woningen niet via het garantiefonds gebouwd worden. Twee kavels, direct grenzend aan De Hoeve, worden door particulieren gekocht, de andere zes gaan naar het Nieuwerbrugse aannemersbedrijf Boer, dat ze aan de verschillende huizekopers doorsluis.

Gondelvaart in singel Overtoom

WOERDEN — Rubberboten, polyester roeibootjes, kano's, zelfgemaakte vlotten, het mag allemaal meedoen aan de gondelvaart die het Wijk Contact Molen-vliet vrijdagavond 25 september houdt. De vaartuigen zullen proberen zich een weg te banen door het kroos in de singel langs de Overtoom. De start is bij Amsteloord, het eindpunt nabij Het Spaarne.

De gondelvaart is een nieuwe activiteit van het WCM. Of het evenement doorgaat is wel afhankelijk gesteld van de belangstelling. Minimaal tien wijkbewo-

nerijtes moeten zich uiterlijk 11 september melden (tel. 10288) hebben. Zo niet dan wordt de hele operatie afgeblazen.

Het initiatief voor de vaart is genomen door vier WCM-medewerkers. Een van hen, de vrijwilliger Mart van Donk, zegt dat met het plan gepoogd wordt het aantal activiteiten in de stille periode tussen zomer- en herfstvakantie op te vijzelen. Vooral aan activiteiten voor kinderen is in deze maanden een gebrek. De gondelvaart begint om 20.00 uur.

Leren fietsen

— Wijk Contact Molen-vliet start met een nieuwe fietscursus, speciaal bedoeld voor migranten-vrouwen. Tijdens de lessen wordt zowel aan de theorie als de praktijk van het fietsen aandacht besteed. De cursus, waarvoor het WCM nog assistenten zoekt, bestaat uit 12 bijeenkomsten, steeds op de maandagmiddag.

Bangladesh

— De ontwikkelingswerker Alex Rabanal verzorgt donderdag 3 september een presentatie in De Dam aan de Wilhelminalweg. Rabanal, verbonden aan een plattelandsproject bij de plaats Jalchatra in Bangladesh, is al sinds jaren de contactpersoon voor de werkgroep Woerden helpt Bangladesh. Tijdens de bijeenkomst die om 20.00 uur begint, wordt ook een videofilm over het Aziatische land getoond. Verder zullen bestuursleden van Woerden Helpt Bangladesh hun toekomstplannen ontvouwen.

Rommelmart

— Voor het tweede achtereenvolgende jaar houdt buurthuis De Kade een rommelmart voor kinderen van 6 tot 12 jaar. Op de binnenplaats van het buurthuis aan de Prins Hendrikkade kan de jeugd op zaterdag 12 september de koopwaar uitstellen. Vanaf 9.30 uur is er gelegenheid het plekje in te richten, de verkoop begint om 10.00 uur. Deelnemers kost een gulden; opgave bij T. Verhoef, Julianastraat 14 (tel. 18749) of het buurthuis.

Bingo SC Woerden

— In de kantine van de SC Woerden aan de Jan Steenstraat wordt zaterdag 5 september bingo gespeeld. Het programma vermeldt acht rondes; in de eerste vijf zijn kleinere prijzen te winnen. De winnaars van de volgende rondes maken kans op een 31-delig servies, een wonderpan, een frituuse of een elektrische steengrill. Klapstuk is steeds de superroonde waarin een fiets, een espresso-apparaat, magnetron, pannenset of waardebou te winnen is. Tussen de bedrijven door zijn er nog twee verlosingen. De bingo is iedere eerste zaterdag van de maand en begint steeds om 20.30 uur.

Horeca centrum

— Een bericht in de Woerdense Courant van vorige week over de overlast die enkele horeca-gelegenheden in het centrum zouden veroorzaken kan aanleiding zijn voor misverstanden. Omwonenden betichten de eigenaar van restaurant De Groene Woerd van „illegale praktijken”. Daarmee wordt gedomd op een bar die meer dan een jaar geleden al buiten gebruik gesteld is.

Verzamelbeurs

— De afdeling Rijn-Gouwestreek van de Nederlandse Vereniging De Verzamelaar houdt dinsdag 8 september een beurs in De Meent aan de Fred. Hendrikkade. Het aanbod bestaat uit postzegels, munten, ansichtkaarten, lucifersmerken, sigarenbandjes en reclamepapierclips. Er is ook gelegenheid tot ruilen. De Meent is open van 19.00 tot 21.30 uur.

Bevallen en opstaan

— In het Hofpoortziekenhuis wordt dinsdag 22 september een informatieavond gegeven over „Bevallen in het ziekenhuis.” De bijeenkomst begint om 20.15 uur en is speciaal bedoeld voor aanstaande ouders. De informatie wordt verstrekt door medewerkers van de afdelingen gynaecologie en kindergeneeskunde.

Rommelmart

— In de gebouwen van Werkvoorzieningschap „de Sluis” aan de Toornslagersweg wordt zaterdag een rommelmart gehouden. Deze wordt georganiseerd door de personeelsvereniging van het schip. Het publiek is welkom tussen 10.00 en 15.00 uur.

WAT KAN DE WOERDENSCHE COURANT U BESPAREN?

IK WORD ABONNEE OP DE WOERDENSCHE COURANT

Naam _____
Adres _____
Postcode + Woonplaats _____
Ik betaal ☐ per jaar ☐ per halfjaar

U kunt de bon in een enveloppe toezenden aan: Woerdense Courant, Antwoordnummer 55, 3440 AA Woerden (geen postzegel nodig)

Als abonnee van de Woerdense Courant kunt U per week heel wat geld uitsparen. Wekelijks staat de Woerdense Courant bij van nieuws en achtergrondinformatie, maar ook boeiende antwoorden, van levensmiddelen tot occasions. Een keer de juiste aanbieding vinden en U heeft uw abonnement weer terugverdient.
Bovendien krijgt elke nieuwe abonnee een gratis speurtoeschenbon t.w.v. f. 9,25 (goed voor 15 woerden). Een abonnement op de Woerdense Courant kost f. 49,50 per jaar (f. 29,- per half jaar). Postabonnement f. 97,50 per jaar (f. 53,- per half jaar). Als U nu de coupon invult is de gratis speurtoeschenbon al naar U onderweg.